

Guvernul României - Ordonanță nr. 19/1997 din 18 august 1997

Ordonanța nr. 19/1997 privind transporturile

*În vigoare de la 19 septembrie 1997
Formă aplicabilă de la 11 noiembrie 1999*

Consolidarea din data de 01 iulie 2021 are la bază republicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 552 din 11 noiembrie 1999 și include modificările aduse prin următoarele acte: OG 94/2000; OG 4/2011; L 71/2011; L 8/2012; Ultimul amendament în 13 ianuarie 2012.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta ordonanță stabilește normele generale aplicabile modurilor de transport rutier, feroviar, naval și aerian, componentele rețelei de transport de interes național și european incluse în acestea, precum și atribuțiile și răspunderile autorităților competente de reglementare, coordonare, control, inspecție și supraveghere cu privire la activitățile de transport și la mijloacele de transport.

(2) Dispozițiile prezentei ordonanțe constituie cadrul general aplicabil tuturor actelor normative specifice modurilor de transport și activităților conexe acestora.

Art. 2. - Sistemul național de transport are caracter strategic, constituie parte integrantă a sistemului economic și social și are următoarele componente:

- a)** infrastructurile de transport rutier, feroviar, naval și aerian;
- b)** mijloacele de transport;
- c)** operatorii de transport și ai activităților conexe transporturilor.
- d)** sistemele de management al traficului și sistemele de poziționare și navigație.

Art. 3. - Principalele obiective ale sistemului național de transport sunt:

- a)** realizarea conectării tuturor localităților la rețeaua națională de transport;
- b)** asigurarea dreptului la liberă circulație a cetățenilor;
- c)** asigurarea liberei circulații a bunurilor;
- d)** asigurarea efectuării transporturilor care privesc siguranța națională;
- e)** asigurarea racordării lui la sistemele internaționale de transport;
- f)** participarea la dezvoltarea economică și socială a țării.

Art. 4. - Dezvoltarea sistemului național de transport se realizează ținându-se seama de următoarele cerințe:

- a)** promovarea programelor naționale de realizare a unei dezvoltări durabile a economiei naționale;

- b) nevoile de apărare a țării;
- c) asigurarea unui nivel ridicat de siguranță a traficului;
- d) eficiența economică;
- e) asigurarea condițiilor de conservare și de protejare a mediului;
- f) utilizarea rațională a energiei;
- g) respectarea convențiilor și acordurilor internaționale la care România este parte.

Art. 5. - (1) Modurile de transport, parte integrantă a sistemului național de transport, care fac obiectul dispozițiilor prezentei ordonanțe, sunt:

- a) transportul rutier;
- b) transportul feroviar;
- c) transportul naval;
- d) transportul aerian;
- e) transportul multimodal și combinat.

(2) Fiecare mod de transport are în componere infrastructura de transport, mijloacele de transport, operatorii de transport și ai activităților conexe transportului, precum și sistemele de management al traficului și sistemele de poziționare și navigație, după caz.

(3) Ministerul Transporturilor coordonează modurile de transport printr-o abordare multimodală, ținând seama de capacitățile existente sau de cele prevăzute pentru fiecare mod de transport și de promovarea unei dezvoltări raționale a transporturilor combinate, cu respectarea reglementărilor specifice fiecărui mod de transport.

Art. 6. - Statul sprijină dezvoltarea și funcționarea transportului public, subvenționează sau, după caz, susține financiar transportul public de călători, garantează libera inițiativă și autonomia transportatorilor și asigură condițiile unei concurențe loiale între modurile de transport și între diferitele categorii de transportatori.

Art. 7. - Utilizatorii de transporturi au acces egal și nediscriminatoriu la infrastructurile de transport de interes public, pot alege liber modul de transport prin care își exercită dreptul de a se deplasa, au posibilitatea de a efectua ei înșiși transportul ori de a apela la serviciile unui transportator liber ales.

Art. 8. - În toate raporturile generate de activitatea de transport protecția vieții umane și a mediului este prioritară.

Art. 9. - (1) Infrastructurile de transport sunt destinate desfășurării activităților de transport, activităților conexe transporturilor și activităților privind administrarea infrastructurilor respective. Infrastructurile de transport sunt de interes național și de interes european și împreună cu sistemele de management al traficului și cu sistemele de poziționare și navigație constituie rețelele de transport care pot fi de interes național sau de interes european. Infrastructurile destinate desfășurării activităților de transport sunt căile de comunicație rutiere, feroviare, navale și aeriene.

(2) Mijloacele de transport sunt mijloace mobile, cu sau fără propulsie, amenajate pentru transportul de persoane sau de bunuri, special destinate să se deplaseze pe o cale de comunicație rutieră, feroviară, navală sau aeriană.

(3) Operatorii de transport sunt transportatori, români sau străini, care au acces egal și nediscriminatoriu la infrastructura deschisă accesului public. Prin transportatori se înțelege persoanele fizice sau juridice, autorizate să efectueze transporturi, interne sau internaționale, de persoane ori de bunuri, în interes public sau în interes propriu, cu mijloace de transport deținute în proprietate sau cu contract de închiriere ori leasing.

(4) Operatorii activităților conexe transporturilor sunt persoane fizice sau juridice care efectuează activitățile ce se desfășoară în legătură cu/sau în timpul transportului.

(5) Sistemele de management al traficului și sistemele de poziționare și navigație includ instalațiile tehnice necesare, precum și sistemele de informații și telecomunicații necesare asigurării unei operări armonioase a rețelelor și a gestionării eficiente a traficului.

CAPITOLUL II

Autoritățile competente. Atribuții

Art. 10. - Ministerul Transporturilor este organ de specialitate al administrației publice centrale și în această calitate are următoarele atribuții:

- a)** elaborează strategiile de dezvoltare a activităților de transport;
- b)** elaborează și supune spre adoptare Guvernului programele și prioritățile de modernizare și dezvoltare a infrastructurilor de transport deschise accesului public, aparținând domeniului public;
- c)** asigură administrarea infrastructurilor de transport deschise accesului public, de interes național și european, aparținând domeniului public al statului;
- d)** asigură tuturor utilizatorilor acces egal și nediscriminatoriu la infrastructurile de transport deschise accesului public;
- e)** asigură beneficiarilor de transport dreptul de a alege liber modul de transport, transportatorul și mijlocul de transport;
- f)** sprijină dezvoltarea și funcționarea transportului public;
- g)** stimulează libera inițiativă și asigură autonomia transportatorilor;
- h)** asigură condițiile unui mediu concurențial normal în interiorul fiecărui mod de transport, precum și între modurile de transport;
- i)** asigură efectuarea transporturilor militare și a transporturilor de intervenție în caz de calamități naturale sau în alte situații deosebite;
- j)** asigură dezvoltarea cercetării în transporturi, în corelare cu programele naționale de cercetare;
- k)** elaborează politica economică în domeniul transporturilor;
- l)** elaborează politici pentru dezvoltarea transporturilor multimodale și a transportului combinat;
- m)** elaborează politici de dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport;
- n)** asigură gestionarea proprietăților publice și private ale statului din domeniul transporturilor, atribuite în administrare prin lege;

o) gestionează resursele financiare alocate prin bugetul de stat, resursele din fondurile speciale pentru dezvoltarea infrastructurilor de transport sau din creditele externe garantate de stat;

p) aprobă sau supune spre aprobare Guvernului, după caz, tarife sau taxe de utilizare a infrastructurilor de transport deschise accesului public, aparținând domeniului public al statului;

r) clasifică rețelele de transport de interes național și european, în conformitate cu standardele naționale și europene;

s) organizează activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul transporturilor;

t) autorizează funcționarea porturilor, aerodromurilor civile, gărilor și a autogărilor;

u) stabilește legături cu ministere similare, cu alte autorități publice și organizații, precum și cu persoane juridice sau fizice din țară sau din străinătate.

v) «abrogat»

w) «abrogat»

x) «abrogat»

Art. 11. - Pentru realizarea obiectivelor politicii guvernamentale în domeniul transporturilor Ministerul Transporturilor poate încheia contracte de activitate pentru unul sau mai mulți ani cu agenți economici din domeniul transporturilor, stabilind obiective specifice și mijloace tehnice și economice pentru realizarea acestora. Contractele de activitate încheiate se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 12. - Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat în domeniul transporturilor feroviare, rutiere, maritime, pe apele interioare, aeriene, multimodale și combinate, având următoarele atribuții:

a) reprezintă Guvernul în domeniul transporturilor în organismele internaționale și în relațiile bilaterale cu alte state;

a¹) «abrogat»

b) elaborează proiecte de acte normative și aprobă norme tehnice destinate asigurării compatibilității sistemului național de transport cu sistemele de transport internaționale;

c) emite norme tehnice obligatorii pentru construcția, modernizarea, întreținerea și exploatarea infrastructurilor de transport;

d) emite norme tehnice obligatorii pentru construcția, inspecția tehnică și exploatarea mijloacelor de transport, inclusiv norme referitoare la protecția mediului;

e) stabilește nomenclatorul de funcții și de personal care lucrează în transporturi sau concură la siguranța traficului;

f) emite norme obligatorii de atestare, certificare, licențiere și brevetare a personalului care lucrează în transporturi sau concură la siguranța traficului și stabilește condițiile de suspendare sau de anulare a atestatelor, certificatelor, licențelor sau brevetelor acordate;

g) organizează examene și autorizări și emite atestate, autorizații, certificate, licențe și brevete pentru personalul din transporturi, precum și pentru operatori;

h) stabilește programe de pregătire și perfecționare pentru personalul de siguranță din transporturi și organizează desfășurarea acestora;

i) emite norme obligatorii de licențiere și autorizare a agenților economici care efectuează sau vor efectua activități de transport ori activități specifice siguranței traficului și stabilește condițiile de acordare, de suspendare sau de anulare a licențelor și autorizațiilor;

j) emite norme obligatorii de siguranță a traficului în transporturile rutiere, feroviare, navale, aeriene, precum și pentru transportul multimodal și combinat și supraveghează respectarea acestora;

k) emite norme obligatorii pentru efectuarea transporturilor de mărfuri periculoase;

l) acordă sau retrage dreptul de arborare a pavilionului românesc navelor sau aeronavelor civile, în condițiile legii;

m) certifică starea tehnică a mijloacelor de transport din domeniul civil, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale;

n) stabilește organizarea regională a transporturilor rutiere, feroviare, navale și aeriene. Aprobă utilizarea spațiului aerian, a căilor navigabile din apele naționale și internaționale, cu acordul organelor abilitate ale Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne;

o) aprobă survolarea spațiului aerian al României, decolarea și aterizarea aeronavelor civile de pe/și pe aeroporturile situate pe teritoriul României;

p) asigură dirijarea aeronavelor în spațiul aerian al României și a navelor în apele naționale navigabile, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale;

p¹) aprobă aplicarea reglementărilor specifice adoptate de organizațiile de aviație civilă din Comunitatea Europeană la care autoritatea română în domeniul aviației civile este parte;

q) exercită activitatea de registru, de inspecție și de control în transporturi;

r) acordă permisiunea de intrare și de plecare a navelor românești și străine în/și din porturile civile românești;

s) stabilește condițiile de înmatriculare a navelor, aeronavelor, autovehiculelor și a materialului rulant;

ș) asigură certificarea de tip și individuală a mijloacelor de transport;

t) supraveghează navele, indiferent de pavilionul acestora, în apele naționale navigabile;

u) gestionează frecvențele de comunicații alocate;

v) poate acorda, pe bază de reciprocitate, dreptul de utilizare gratuită a infrastructurilor de transport pentru utilizatorii străini;

x) autorizează efectuarea lucrărilor care afectează zonele de siguranță și de protecție a infrastructurilor, deschise accesului public;

y) stabilește zonele obligatorii de pilotaj în apele naționale navigabile;

z) anchetează evenimentele sau accidentele grave produse în activitățile de transport;

w) asigură, prin rețeaua proprie, controlul medico-sanitar specific siguranței circulației și navigației și controlul sanitar-veterinar specific tuturor modurilor și activităților de transport.

Art. 13. - (1) Ministerul Transporturilor stabilește condițiile tehnice, regulile de siguranță și modalitățile de inspecție și de control aplicabile diferitelor moduri de transport.

(2) Ministerul Transporturilor poate desemna organisme tehnice specializate, însărcinate să elaboreze și să pună în aplicare normele tehnice și reglementările corespunzătoare, să asigure pregătirea profesională și perfecționarea personalului din transporturi, să efectueze certificarea și înmatricularea mijloacelor de transport și să asigure inspecția și controlul acestora.

(3) Ministerul Transporturilor asigură, direct sau prin delegare de competență, prin instituții publice subordonate sau prin societăți comerciale autorizate, controlul tehnic și inspecția de siguranță a traficului pentru transportul feroviar, auto, aerian, maritim, fluvial, pe apele interioare, multimodal și combinat.

(4) Instituțiile publice și societățile comerciale prevăzute la alin. (2) și (3) se vor finanța integral din tarife, taxe și comisioane obținute din prestările de servicii specifice.

Art. 14. - (1) Regimul tarifelor percepute pentru eliberarea de autorizații și licențe și al redevențelor se stabilește prin hotărâre a Guvernului, iar regimul taxelor de acces la infrastructurile de transport de interes public, precum și cel al fondurilor speciale constituite din sume încasate cu titlu de taxe se stabilesc printr-o lege specială.

(2) Tarifele pentru cursurile de pregătire profesională și de examinare, în vederea obținerii certificatelor de capacitate, a licențelor și a brevetelor, se stabilesc de către Ministerul Transporturilor.

Art. 15. - Ministerul Transporturilor, consiliile județene sau consiliile locale pot asigura, conform legii:

a) în sfera de administrare a infrastructurii de transport de interes public, amplasarea și întreținerea unui sistem unitar informațional privind transportul public de persoane. Modul unitar de prezentare a sistemului informațional va fi stabilit prin norme de către Ministerul Transporturilor;

b) stabilirea unor plafoane ale tarifelor și taxelor, reduceri sau scutiri de tarife și taxe ori condiții tarifare speciale pentru unele categorii de persoane fizice sau juridice, atunci când factori sociali impun acest lucru. În aceste cazuri transportatorul va primi o compensație în bani din partea Guvernului sau, după caz, din partea autorităților publice locale, destinată să acopere costul real al transportului și să mențină serviciul public de transport.

Art. 16. - Pentru asigurarea transportului public de persoane, precum și pentru aprovizionarea populației cu produse de strictă necesitate în zonele izolate sau greu accesibile, statul va subvenționa cheltuielile suplimentare ale transportatorilor, la cererea justificată a consiliilor județene.

CAPITOLUL III

Proprietatea publică și privată în domeniul transporturilor

Art. 17. - (1) Proprietatea publică în domeniul transporturilor este constituită din infrastructura deschisă accesului public, precum și din bunurile de interes public, stabilite prin lege.

(2) Alte bunuri din domeniul transporturilor, ce aparțin statului sau unităților administrativ-teritoriale, constituie proprietatea privată a acestora.

Art. 18. - (1) Bunurile, proprietate publică sau privată a statului din domeniul transporturilor, pot fi date în administrare, prin hotărâre a Guvernului, instituțiilor publice din subordinea Ministerului Transporturilor ori pot fi închiriate sau concesionate în condițiile legii.

(2) Bunurile, proprietate publică sau privată din domeniul transporturilor, administrate de unitățile administrativ-teritoriale, pot fi închiriate sau concesionate în condițiile legii.

CAPITOLUL IV

Executarea transporturilor

Art. 19. - (1) Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței elaborează și supune spre aprobare Guvernului definirea și schema rețelei de transport de interes național și european care va avea ca obiective asigurarea deplasării persoanelor și a mărfurilor între toate localitățile țării, precum și conectarea infrastructurilor naționale de transport la principalele infrastructuri de transport internațional.

(2) Consiliile județene împreună cu consiliile locale vor elabora schema rețelei locale de transport, care va fi avizată de către Ministerul Transporturilor.

(3) «abrogat»

Art. 20. - (1) Transportul de persoane sau de bunuri poate fi transport în interes public sau transport în interes propriu.

(2) Transporturile executate de persoane juridice sau fizice, în condiții nediscriminatorii de acces pentru terți, pe baza unui contract de transport, contra plată, sunt transporturi în interes public, denumite în continuare transporturi publice.

(3) Contractul de transport în interes public se încheie între transportator și beneficiar în condițiile Codului civil și se probează, pentru transportul de persoane, printr-un titlu de transport înmânat pasagerului, iar pentru transportul de mărfuri, printr-un document specific de transport.

(4) În cazul transporturilor de persoane în regim de taximetrie se va stabili prin norme ale Ministerului Transporturilor și ale consiliilor locale modul cum se aplică prevederea de la alin. (3).

(5) Contractul de transport poate fi încheiat direct cu transportatorul sau prin intermediari de transport, autorizați de Ministerul Transporturilor.

Art. 21. - (1) Transportul în interes personal, executat de persoane fizice în vederea asigurării deplasării unor persoane sau bunuri, precum și transportul

în folos propriu, organizat de persoane fizice sau juridice pentru activitățile proprii autorizate, cu mijloacele de transport pe care le dețin în proprietate sau le folosesc în baza unui contract de închiriere sau leasing, este transport în interes propriu.

(2) Transportul în folos propriu de bunuri și de persoane trebuie să constituie accesoriul unei alte activități economice executate de persoana care îl organizează, iar bunurile transportate trebuie să fie proprietatea acesteia ori să fie rezultatul activității sale.

(3) Transporturile în interes propriu de persoane sau de bunuri se execută fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri sau servicii.

Art. 22. - (1) Persoanele fizice sau juridice care efectuează transporturi de bunuri și de persoane, altele decât cele în interes personal, se autorizează de către Ministerul Transporturilor.

(2) Evidența autorizațiilor se ține de către Ministerul Transporturilor în registre unice, pe moduri de transport.

(3) Se exceptează persoanele fizice sau juridice care efectuează transporturi în regim de taximetrie.

(4) Pentru transporturile de bunuri și de persoane, efectuate în interes propriu de către Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne și de către alte instituții componente ale sistemului național de apărare, autorizațiile se acordă de către organele proprii ale acestora.

Art. 23. - Tarifele transporturilor publice se formează liber și concurențial pe baza cererii și a ofertei.

CAPITOLUL V

Investițiile în transporturi

Art. 24. - (1) Obiectivele de investiții privind infrastructurile de transport deschise accesului public, echipamentele și tehnologiile aferente acestora, aflate în administrarea Ministerului Transporturilor, se stabilesc de către acesta, pe baza unor evaluări economice și financiare și a unor criterii de eficiență în cadrul aceluiași mod de transport sau între moduri diferite ori combinații de moduri de transport.

(2) Obiectivele de investiții privind infrastructurile de transport deschise accesului public și echipamentele aflate în administrarea autorităților publice locale se stabilesc de către acestea.

Art. 25. - (1) Mijloacele de finanțare necesare realizării noilor infrastructuri sau modernizării infrastructurilor existente pot proveni din fonduri speciale, constituite pentru fiecare mod de transport din reinvestirea profitului obținut, din credite bancare interne sau externe, de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz, precum și din alte surse constituite conform legii.

(2) Autoritățile administrației publice locale, precum și agenții economici sau utilizatorii pot participa, în condițiile legii, la finanțarea infrastructurii de transport de interes local sau regional.

(3) Utilizarea spațiului aerian, a infrastructurilor de transport deschise accesului public, aparținând domeniului public, și a dotărilor adiacente se face

cu perceperea unor taxe, redevențe și tarife, care alimentează fondurile speciale pentru infrastructura fiecărui mod de transport.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 26. - Dispozițiile specifice fiecărui mod de transport se stabilesc prin legi speciale.

Art. 27. «abrogat»

Art. 28. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe orice dispoziții contrare se abrogă, cu excepția celor care reglementează în acest domeniu competențele instituțiilor componente ale sistemului național de apărare.